

Krížová cesta starých rodičov

Úvodná modlitba

(kňaz)

Pane Ježišu, dnešnú pobožnosť krížovej cesty obetujeme za všetkých starých rodičov. Za tých, ktorých krížová cesta vrcholí a prežívajú jednu z najdôležitejších a najťažších etáp ľudského života. Veru, staroba nie je jednoduchá! No môže byť aj krásna, hlavne ak sme prežili dobrý život.

Odovzdávame ti, Pane, v dnešnej pobožnosti všetkých starých a chorých ľudí. Prosíme ťa za tých, ktorí strácajú pamäť, ako aj za tých, čo sú pripútaní na lôžko. Tiež ti zverujeme tých, ktorí sú sami, ktorých už manžel, či manželka predišli do večnosti.

Prosíme ťa za tých, o ktorých sa vzorne starajú ich deti, no zvlášť za tých, ktorých deti si nevedia a nechcú nájsť na nich čas. K pokročilému veku už akosi nevyhnutne patrí kríž a tak nám pomôž, Ježišu, aby sme ho niesli s tebou.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami...

Prvé zastavenie

Pán Ježiš je odsúdený na smrť

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti...

(kňaz)

Ježiš stojí pred svojimi sudcami, hoci je nevinný. Najskôr ho súdi veľrada a potom Pilát. Je pokojný a vyrovnaný, lebo je nevinný. Ved' čo zlé urobil? Celý svoj život slúžil iným. Úplne sa v láske rozdal.

V starobe je človek tiež postavený pred sudcu. Nie je to žiadna veľrada, ani Pilát, je to vlastné svedomie; vnútorný hlas, ktorý nám hovorí, čo dobré a čo zlé sme vykonali. Ozýva sa vždy, po celý náš život; no v starobe je tento sudca akýsi hlučnejší. Viac sa ozýva všetko dobro, no aj zlo, čo sme vykonali. Človek, ktorý v živote vykonal veľa dobrého, je v starobe veľmi spokojný. Naopak ten, ktorý narobil veľa zla, zle prežíva aj starobu. V každom prípade, či už bola naša minulosť dobrá alebo zlá, treba ju celú odovzdať Božiemu milosrdenstvu.

Pane, zverujeme ti našu minulosť, tvojmu milosrdenstvu odovzdávame celý náš život.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami...

Druhé zastavenie

Pán Ježiš berie kríž na svoje ramená

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti...

(kňaz)

Sledujme, ako Ježiš pristupuje ku krížu. Učí nás jedinému správne postoj, voči nemu. Prijíma kríž s veľkou pokorou, dôverou a odovzdanosťou.

Nie je ľahké prijať kríže, ktoré so sebou prináša pokročilý vek. Človek stráca silu a obratnosť, ruky sa chvejú, neraz z nich niečo vypadne. Všetko človeka bolí, rýchlo sa zadýcha. Mnohé zabudne, ďalšie nedopočuje. Mladí si ho už veľmi nevšímajú. Často sa cíti osamelý a nepotrebný. Je ťažký ten kríž staroby. Preto sa treba veľa modliť, obracať k dobrému Pánu Bohu a vyprosovať si silu a trpezlivosť.

Pane Ježišu, ty si prijal kríž v tom najlepšom veku, v najlepšej sile. Práve, keď človek má naplno žiť, ty si šiel zomrieť. Ďakujeme ti za príklad lásky, za vzor prijatia kríža. Daj nám silu, prijať každý kríž s veľkou pokorou, dôverou a odovzdanosťou do Božích rúk.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami...

Tretie zastavenie

Pán Ježiš prvý raz padá pod krížom

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti...

(kňaz)

Človek by povedal, že starší je už rozumnejší, že ten už tak ľahko nepadne. No stáva sa aj starším, že stratia rozum a padnú. Nejde o fyzické pády na klzkom ľade, ale o pády duchovné na klzkom klamstve.

Občas si skutočne nedávame pozor, čo hovoríme. Hovoríme veľa, kde netreba a keď netreba. A nehovoríme tam, kde treba a keď to treba. Ruky už veľmi nevládzu, no jazyk ide výborne. A jazykom sa môže narobiť veľa zla. Ježiš hovorí, že budeme súdení z každého daromného slova. Možno aj pre tieto pády nášho jazyka – klamstvá, ohovárania, osočovania – leží teraz Ježiš pod krížom.

Odpusť, Ježišu, že sme si toľkokrát nedali pozor na svoj jazyk. Mal by byť liekom, no často bol zbraňou. Ty si nepovedal ani jediné zbytočné alebo zlé slovo. Tvoje slovo je naozaj liekom. Prosím, nauč nás počúvať tvoje slovo a rozumne používať svoje slovo.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami...

Štvrté zastavenie

Pán Ježiš sa stretá so svojou Matkou

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti...

(kňaz)

Mama je mama. A stretnutie s ňou vždy dobre padne. No starší človek už nemá mamu.

Je to pravda, nemá mamu pozemskú, no má Mamu nebeskú. A to je matka všetkých mám – i starých mám. Ako sa však s ňou možno stretať? No predsa skrze modlitbu svätého ruženca. Snáď ani nie je lepší spôsob ako tráviť svoj čas, keď už človek nevládze a nikam nejde, než žmoliť neustále ruženec. V ruženci nám Mária odovzdala svoje srdce. Všetko, čo prežívala s Ježišom zachovávala vo svojom srdci a nám to dala v tajomstvách svätého ruženca. Modliť sa ruženec znamená stretnúť sa s Máriou, hľadiť do jej srdca a dotýkať sa lásky, ktorú ukrýva. Preto sa ho treba modliť často, modliť sa ho myslou aj srdcom.

Drahá naša nebeská Matka, ďakujeme za dar svätého ruženca. Je to naša opora a posila. Chceme sa ho modliť často. Chceme sa v ňom stretať s tebou a spoznávať tvoj život s Ježišom.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami...

Piate zastavenie

Šimon pomáha Pánu Ježišovi niesť kríž

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti...

(kňaz)

Ako dobre človeku padne, keď mu niekto pomôže s niečím, čo je ťažké. A môžeme to myslieť tak v zmysle fyzickej pomoci ako aj duchovnej. Občas nesieme ťažké veci a občas znášame ťažké veci. Pomoc veľmi dobre padne.

Aj starší človek môže byť veľmi nápomocný. Môže varovať vnúčatá, poučať ich, dávať dobré rady mladším, rozdávať životné skúsenosti, pomáhať rôznymi spôsobmi. Nik by sa nikdy nemal cítiť nepotrebným. No starší sa tak niekedy cítia. Konzumný svet dneška hovorí: Keďže už nie ste dostatočne výkonní, ste nepotrební! To je merítko tvrdého kapitalizmu. A tak sa stáva, že sa človek tesne pred dôchodkom ocitne na dlažbe. Bez práce a bez možnosti ďalšieho zamestnania.

Ježišu, nauč nás v láske si vzájomne pomáhať a byť pre seba oporou: mladší pre staršieho, starší pre mladšieho. Daj, aby sa nik nikdy necítil nepotrebným.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami...

Šieste zastavenie

Veronika podáva Pánu Ježišovi šatku

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti...

(kňaz)

Šieste zastavenie ma núti myslieť na všetkých tých, čo sa starajú o chorých a starých ľudí. Je to nemalá obeta. Hlavné, ak ide o chorého, ktorý napríklad stráca pamäť alebo je úplne nevládny.

Aké je to ťažké pre dcéru, keď si ju vlastná mama nepamätá, nepozná ju. A aké je to ťažké pre oboch – pre toho, ktorý poskytuje starostlivosť ako aj pre toho, čo ju potrebuje – keď chorý vôbec nevládze. To je služba Veroniky, služba lásky. Lebo také niečo sa ani bez lásky robiť nedá. A ak sa to robí bez lásky, tak je to vzájomné trápenie sa. Kiežby sa aj v dnešnej dobe našlo čím viac takých Veroník, ktoré dokážu utrieť strápenú tvár a s láskou dokážu mierniť utrpenie.

Pane, prosíme ťa za všetkých chorých aj za tých, čo sa o nich starajú, aby mali veľa trpezlivosti a lásky. Aby chorí boli trpezliví so sebou a tí, čo sa o nich starajú, aby boli trpezliví s nimi.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami...

Siedme zastavenie

Pán Ježiš druhý raz padá pod krížom

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti...

(kňaz)

*Kríž je veľmi ťažký, Ježiš vyslabnutý, a tak prichádza ďalší pád.
Kríž staroby je ťažký, človek už zoslabnutý, a tak prichádza ďalší pád.*

Známe porekadlo hovorí: „Ohýbaj ma mamko, pokiaľ som ja Janko; neohneš ma mamko, keď ja budem Jano.“ A tiež: „Čo si sa za mladi naučil, na starosť akoby si našiel.“ V starobe sa akosi všetko vráti. A tak naším druhým pádom môžu byť všetky naše zlozvyky, ktorých sa už nevieme zbaviť. Treba s nimi bojovať, kým je človek mladý, lebo teraz už niet síl. Mladý človek si myslí: „Čo sa mám teraz modliť a trápiť? Keď budem starý, budem sa modliť a chodiť do kostola.“ Naozaj? A ako vieš, že budeš vládvať. Buď si istý, že čo zanedbáš v mladosti, v starobe nedobehneš.

Pane Ježišu, odpusť nám všetko, čo sme zanedbali v mladosti a daj mladým dosť múdrosti, aby si uvedomili, že teraz, keď sú mladí, je ten správny čas na boj so sebou.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami...

Ôsme zastavenie

Pán Ježiš napomína plačúce ženy

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti...

(kňaz)

*K ľudskému životu patrí aj plač. Občas sa plače od radosti, no častejšie od bolesti. A v staršom veku je asi plaču trošku viac.
Lebo kadečo bolí a kadečo sa pospomína.*

Ľudia rôzne prežívajú starobu. Niektorí stále len plačú, bedáka, lamentujú, horekujú. Zalamujú rukami nad všetkým a všetkými – aj nad sebou. Upadá do sebaľútosti a možno aj seba obviňovania. Vedie to k depresiám a malomyselnosti. Nech by sme čokoľvek prežili, nech by sa čokoľvek stalo v našom živote, nikdy by sme sa nemali dať zlomiť a zmalomyselnieť. Naopak, vždy máme byť plní dôvery v Boha. Malomyselnosť je veľkou diablovou zbraňou, ktorou manipuluje s človekom. Berie mu chuť do života a dôveru v Boha.

Ježišu, odovzdávam ti celý svoj život: Svoju minulosť zverujem tvojmu milosrdenstvu, budúcnosť tvojej prozreteľnosti a v prítomnosti sa zverujem do tvojej lásky.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami...

Deviate zastavenie

Pán Ježiš tretí raz padá pod krížom

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti...

(kňaz)

Tesne pred vrcholom Kalvárie, Ježiš opäť padá. Už je úplne vyčerpaný a kríž sa zdá byť stále ťažší a ťažší. Niečo podobné zažíva človek, keď sa blíži ku koncu svojej životnej púte.

Síl je stále menej a menej, bremeno života stále ťažšie a ťažšie. A tak je tu ďalší pád – tesne pred koncom života – pád bezmocnosti, slabosti a možno až zúfalstva. V tomto štádiu života potrebuje človek veľa lásky, potrebuje byť obklopený láskou. Dnes sa týmto ľudom namiesto lásky ponúka injekcia. Voláme to eutanázia – dobrá smrť. Ako môže byť umieranie bez lásky dobrou smrťou? Namiesto lásky a svojej blízkosti ponúkame trpiacemu smrtiacu injekciu. Ved' áno, je to jednoduchšie. Šetrí to čas aj peniaze. Lenže, opäť platí: Aj ty raz budeš starý a možno veľmi chorý.

Ježišu, prosíme ťa o milosť, aby sme zvládli posledné chvíle nášho života. Daj, aby sme zomierali obklopení láskou a plní lásky.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami...

Desiate zastavenie

Pánu Ježišovi zvliekajú šaty

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti...

(kňaz)

Z Ježiša kruto strhli šaty, čo mu spôsobilo dvojakú bolesť: fyzickú – obnovenie rán bičovania, duševnú – pocit hanby a zneuctenia. Keď mu vzali šaty, vzali mu to posledné, čo ešte mal.

Vlastne, Ježiš okrem šiat nikdy nič iné nemal. Keď ich z neho strhli, akoby mu vzali aj dôstojnosť človeka. Stál tam obnažený a posiaty ranami. Aj staroba a choroba môže človeka oberať o ľudskú dôstojnosť. Hlavne, ak je úplne bezvládný a odkázaný výlučne na pomoc iných. Je to veľmi ťažké, keď si človek už nedokáže porobiť ani okolo seba, keď už len leží na lôžku. Všetko za neho musia urobiť iní - aj veľmi citlivé a osobné veci. Nič nemôže, len bezmocne leží, obnažený pred zrakmi svojich blízkych.

Bože, daj nevládnym ľuďom veľkú trpezlivosť a tiež pokoru, aby v tichosti prijali svoju bezmocnosť a pomoc iných.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami...

Jedenáste zastavenie
Pána Ježiša pribíjajú na kríž

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti...

(kňaz)

Ježiša uložili na kríž; nijako sa nebráni. Naopak, odovzdane si líha na svoj obetný stôl. Jeho ruky a nohy kruto priklincujú ku krížu. Kríž je jeho smrteľnou posteľou.

Všetkých nás to raz takto priklincuje na smrteľnú posteľ. Našou smrteľnou posteľou zrejme nebude kríž, no naša smrteľná posteľ určite bude pre nás krížom, z ktorého nebude úniku. Obyčajne sa bojíme týchto posledných chvíľ, keď budeme prikovaní na smrteľnú posteľ. Už teraz by sme sa mali veľa modliť za dobrú a šťastnú hodinu smrti.

Pane Ježišu, prosíme ťa za tých, čo sa práve v tejto chvíli nachádzajú na smrteľnej posteli. Daj im milosť, aby sa úplne odovzdali tvojmu milosrdenstvu a prežívali tieto chvíle v dôvere v teba. Prosíme ťa aj za nás samých, na príhovor svätého Jozefa, daj nám milosť dobrej smrti.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami...

Dvanáste zastavenie
Pán Ježiš na kríži zomiera

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti...

(kňaz)

Nie je smrť ako smrť. Ježiš umiera vo veľkých bolestiach a opustenosti. No predsa jeho smrť nie je beznádejná a už vôbec nie zbytočná. Lebo umiera z lásky. Jeho smrť je obetou lásky. Kde je láska, tam sa rodí život. A tak z prebodnutého Kristovho boku vyteká krv a voda; voda, čo nás očisťuje a krv, ktorá nám dáva nový život.

Niet horšieho umierania, ako umrieť bez lásky. Umrieť bez toho, že by sme boli milovaní. A snád' ešte horšie je umrieť bez toho, že by sme milovali. Láska dáva zmysel životu i umieraniu. Je silnejšia ako smrť. Ľudské srdce je veľmi zvláštne. Je schopné úžasne milovať i nenávidieť; dokáže milovať až na smrť i nenávidieť až na smrť.

Ukrižovaný Ježišu, umieral si plný lásky ako obet' lásky k nebeskému Otcovi aj k ľudom. Prosíme ťa, aby sme žili i umierali v láske a z lásky.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami...

Trináste zastavenie
Pána Ježiša skladajú z kríža

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti...

(kňaz)

„Je dokonané.“ Všetko zahalilo ticho. Lotri už nekričia, farizeji a zákonníci sa neposmievajú, vojaci skončili svoju „robotu“, dav sa rozchádza, smutné „divadlo“ skončilo. Len Mária prežíva krutú realitu, držiac svojho mŕtveho Syna v náručí. Ona tam ešte stále je – pod krížom.

Každé umieranie je tak trochu divadlom pre okolitý svet, no pre pozostalých blízkych krutou realitou. Žime tak, aby si naši blízki na nás s láskou spomínali, aby boli vďační za náš život. Po našej smrti by si ľudia, s ktorými sme žili mali vzdychnúť, nie vydýchnuť. Keď Ježiš zomrel, mnohí vzdychali a vzlykali. Vydýchli si len pokrytci, farizeji a zákonníci, lebo sa zbavili toho, ktorý odkrýval holú pravdu.

Bolestivá Matka, prosíme ťa, pomôž nám žiť tak, aby sme po sebe zanechali hlbokú stopu, po ktorej by chceli aj iní kráčať.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami...

Štrnásť zastavenie
Pána Ježiša pochovávajú

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti...

(kňaz)

Mysleli ste niekedy na svoj pohreb? Starší človek už nad tým – či chce alebo nie - dosť premýšľa. Ježiš mal pohreb veľmi jednoduchý. Pochovávali ho narýchlo, lebo bol predvečer židovských sviatkov. A bolo tam skutočne málo ľudí.

Možno nám až príliš záleží na vonkajších veciach: na vencoch, truhle, slávnosti, počtoch ľudí... Nebolo by lepšie pýtať sa: Usilujem sa žiť v Božej prítomnosti a chrániť sa hriechu? Žijem vo vedomí, že smrť môže prísť ako zlodej – nebadane a nečakane? Snažím sa dať všetko do poriadku, aby sa moje deti nehádali po mojej smrti? Záleží mi viac na vonkajšom pohrebnom obrade, než na mojom vnútri?

Ježišu, daj, prosíme, aby nám menej záležalo na vonkajších paradach a viac na čistote nášho srdca, keď sa objavíme pred tvojou tvárou.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami...

Modlitba sv. Pátra Pia

„Zostaň so mnou, Pane, pretože ťa potrebujem mať pri sebe,
aby som na teba nezabudol.

Ty vieš, ako ľahko ťa opúšťam.

Zostaň so mnou, Pane,
lebo som slabý, a potrebujem tvoju silu,
aby som tak často nepadal.

Zostaň so mnou, Pane,
pretože ťa chcem veľmi
milovať a byť stále pri tebe.

Zostaň so mnou, Ježišu,
lebo sa zvečerieva
a deň sa už schyluje a život plynie – blíži sa smrť, súd, večnosť.

Musím si doplniť sily,
aby som nezostal stáť na ceste,
a preto ťa potrebujem.

Zvečerieva sa a blíži sa smrť.

Bojím sa temnoty,
pokušení, sucha, kríža, bolesti.

Ako ťa len potrebujem, Ježiš môj, v tomto temnom
čase vyhnanstva. (...)

Kým žijem, budem ťa milovať celým srdcom
veľkou láskou, a potom tou dokonalou
po celú večnosť.

Amen.“